

Письмо №1169 из Вівторок, 29 вересня 2026

На шляху до нового світу?

Louis Caudron - 29 сент. 2026

У світі відбувається значне переформатування міжнародних відносин, що характеризується відступом від норм міжнародного права та посиленням боротьби за владу. Суперництво між великими державами, переозброєння, нові технології та регіональні кризи перевизначають світовий баланс сил. Кліматичні зміни та штучний інтелект також підсилюють економічні та геополітичні перетворення. Ці потрясіння, зрештою, ставлять питання про майбутнє демократії, мультилатералізму та виникнення нового багатополярного світу.

На першій шпальті | Фонд | Оборона та безпека | Економіка та фінанси |
Дипломатія та геополітика | Демократія та політика |

Інституції та спрощення | Цифрова, технологічна та космічна сфери | Культура |
Спорт |

[Календар подій](#) | [Інші версії](#) | [Контакт](#)

■ На першій шпальті :

Візит Папи Лева XIV до Франції

З 25 по 28 вересня Папа Римський Лев XIV здійснив апостольську поїздку до Франції. 25-го вересня його прийняв у Єлисейському палаці президент Емманюель Макрон. Потім він відвідав штаб-квартиру Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) у Парижі. 26-го він відслужив месу перед понад 600 000 людей, а потім вирушив до Лурда, де зустрівся з єпископами Французької єпископської конференції. Нарешті, 28-го він відвідав Мец для міжрелігійної зустрічі в Конгрес-центрі імені Роберта Шумана, після чого виступив з промовою "До витоків Європи заради миру та єдності". Вибір цього міста, батьківщини Роберта Шумана, є потужним символом: він підкреслює важливість європейських цінностей та вшановує одного з "батьків Європи". [Читати далі](#)

Китай для Європи: хижак чи партнер?

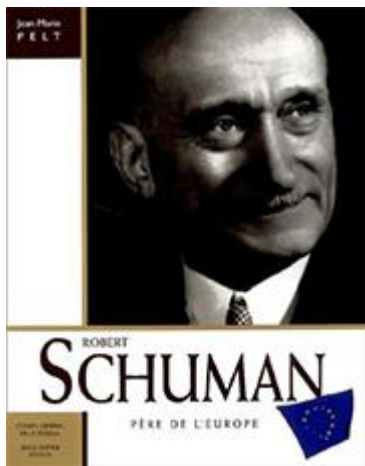
У той час як Китай посилює торговельний тиск на Європу, Європейський Союз мусить переосмислити своє ставлення до вільної торгівлі. Оскільки європейські ринки заповнені китайським експортом, що загрожує робочим місцям та збільшує торговельний дефіцит, ЄС запровадив примусові заходи та активно укладає торговельні угоди з третіми країнами (Канада, МЕРКОСУР, Індія, Австралія). "Промисловий акселератор", щодо якого наразі ведуться переговори, дозволив би запровадити положення про європейську преференцію в державних закупівлях, а наступна зустріч Європейської ради 15-16 жовтня має стати нагодою для ухвалення необхідних заходів для протидії "Піднебесній". [Читати далі](#)

■ Фонд :

Позитивне рішення щодо третього запиту Люксембургу на виплату коштів у рамках програми NextGenerationEU

25 вересня Європейська комісія схвалила третю заявку Люксембургу на виплату в розмірі 92,2 млн євро в рамках плану NextGenerationEU. Станом на сьогодні Люксембург отримав 37 % від загального обсягу фінансування в розмірі 241,1 млн євро за програмою "Відновлення та стійкість". Фонд пропонує на своєму веб-сайті огляд різних національних планів відновлення з зазначенням сум, графіків та пріоритетів. [Читати далі - Інше посилання](#)

Читайте книги "Роберт Шуман: Батько Європи" та "За Європу"

Книга "Роберт Шуман, батько Європи" Жана-Марі Пельта, з передмовою Жана-Домініка Жюльєні, містить докладну біографію Роберта Шумана - французького міністра та одного з засновників Європейського Союзу. Автор досліджує основні етапи його життя, політичний шлях та його відданість справі побудови Європи, заснованої на мирі, солідарності та співпраці. Ви також можете замовити єдину книгу Роберта Шумана "За Європу". Книги можна придбати французькою та англійською мовами на сайті Фонду. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Оборона та безпека :

Європейський Союз продовжує дію санкцій проти росії

22 вересня Рада ЄС ухвалила рішення продовжити на 3 роки, до 22 вересня 2029 року, дію обмежувальних заходів щодо понад 3000 осіб та організацій, які "підривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України". Прийняття цього рішення, яке вимагає одностайності, стало можливим завдяки виключенню зі списку двох олігархів: Алішера Усманова та Михайла Фрідмана. [Читати далі](#)

Європейська допомога Україні

24 вересня Рада ЄС схвалила 8-й транш у розмірі майже 3 млрд євро для України в рамках механізму фінансової підтримки Ukraine Facility. Ці кошти, зокрема, мають бути спрямовані на зміцнення макрофінансової стабільності країни, її відновлення та модернізацію, а також на підтримку державного управління та проведення реформ. Того ж дня Рада ЄС включила до механізму фінансової підтримки України добровільний внесок Норвегії у розмірі приблизно 92 млн євро. Цей внесок буде надано у формі безповоротної допомоги. 18 вересня Європейська комісія здійснила виплату у розмірі 3,3 млрд євро в рамках позики на підтримку України, спрямованої на фінансування закупівлі країною оборонної продукції. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Брак європейської співпраці у боротьбі з кіберінцидентами

21 вересня Рахункова палата ЄС опублікувала звіт, присвячений виявленню кіберінцидентів та реагуванню на них. Вона висловлює занепокоєння щодо труднощів у співпраці та обміні інформацією між державами-членами та вказує на недоліки у впровадженні оновленої європейської рамки кібербезпеки, зокрема Директиви SRI 2. [Читати далі](#)

Нова угода між США та Данією щодо Гренландії

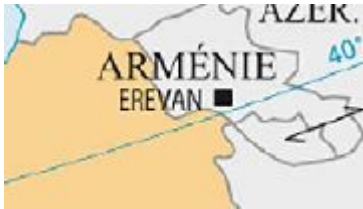
22 вересня США, Данія та Гренландія підписали угоду про присутність США в Гренландії. Нова угода, яка вносить зміни до чинної з 1951 року, дозволяє США побудувати дві нові військові бази на цьому арктичному острові та забороняє будь-якій державі, що не є членом НАТО, створювати там військові об'єкти. Ця угода не передбачає передачі території, підтверджуючи суверенітет Данії над Гренландією, а також право гренландського народу на самовизначення. Прем'єр-міністрка Данії Метте Фредеріксен та її гренландський колега Єнс-Фредерік Нільсен позитивно оцінили компроміс, який враховує інтереси не лише Данії та Гренландії, а й, у ширшому сенсі, Європейського Союзу та НАТО. Тепер угода має бути ратифікована парламентами Данії та Гренландії. [Читати далі - Інше посилання](#)

■ Економіка та фінанси :

Засідання міністрів з питань конкурентоспроможності

24 вересня міністри, відповідальні за внутрішній ринок та промисловість, обговорили основні напрямки "Chips Act 2.0", наголосивши на необхідності зміцнення екосистеми напівпровідників у Європі та підвищення стійкості й конкурентоспроможності континенту. Вони наголосили на необхідності зменшення стратегічної залежності, не закриваючи при цьому ринків та не припиняючи співпрацю з надійними міжнародними партнерами. Вони підкреслили нагальну потребу прискорити перехід від наукових досліджень до промислового виробництва та комерціалізації, залучити державне та приватне фінансування, забезпечити доступ до критично важливих сировинних ресурсів та розвивати необхідні професійні навички. [Читати далі](#)

Тимчасова лібералізація торгівлі для вірменських товарів

24 вересня європейські міністри ухвалили тимчасові заходи, спрямовані на підтримку економіки Вірменії на тлі нещодавно введених Росією торговельних обмежень щодо цієї країни. Ці заходи передбачають призупинення митних зборів на близько 80 % вірменського експорту до Європейського Союзу протягом двох років з моменту їхнього вступу в силу. Також були вжиті заходи для захисту європейських виробників у разі негативного впливу імпорту на ринок ЄС. [Читати далі](#)

Нові економічні прогнози ОЕСР

23 вересня ОЕСР опублікувала проміжний звіт під назвою "Подолання низки потрясінь". У ньому організація підвищила свої прогнози щодо зростання світового ВВП на 2026 рік з 2,8 % до 2,9 %. У звіті підкреслюється стійкість економік до потрясінь, спричинених війною на Близькому Сході, зокрема завдяки адаптації енергетичних ринків, а також різним заходам підтримки. Водночас організація переглянула у бік зниження свої прогнози на 2027 рік, зменшивши прогноз зростання світового ВВП з 3,1% до 3%. ОЕСР формулює низку рекомендацій та, зокрема, закликає центральні банки забезпечувати, щоб "інфляційні очікування залишалися стійкими", а також проводити структурні реформи, щоб допомогти економікам "подолати майбутні шоки у сфері постачання". [Читати далі](#)

■ Дипломатія та геополітика :

Нова ініціатива щодо торговельної угоди між Європейським Союзом та Філіппінами

22 вересня Європейський Союз та Філіппіни зробили новий крок у переговорах щодо укладення угоди про вільну торгівлю. Сторони домовилися про лібералізацію понад 94 % тарифних позицій, що охоплюють понад 97 % обсягу двосторонньої торгівлі, а також про покращення доступу до ринків для експортерів, постачальників послуг та інвесторів обох партнерів. Переговори ще мають бути офіційно завершені перед остаточним укладенням угоди. [Читати далі](#)

Заява G7 щодо протоки Баб-ель-Мандеб та прав та вільного судноплавства

21 вересня міністри закордонних справ країн G7 (Німеччина, Канада, США, Франція, Італія, Японія, Велика Британія) та Висока представниця Європейського Союзу опублікували спільну заяву, в якій засудили удари хуситів у Ємені та Саудівській Аравії, закликали Іран припинити підтримку хуситів та наголосили на необхідності забезпечення безпеки морських шляхів. На завершення своєї заяви учасники підтвердили свою прихильність суверенітету, незалежності та територіальній цілісності Ємену. [Читати далі](#)

Шостий саміт Міжнародної кримської платформи

23 вересня в Нью-Йорку відбувся шостий саміт Міжнародної кримської платформи, присвячений необхідності запобігання будь-якій нормалізації російської окупації, відновленню територіальної цілісності України, захисту принципів, закріплених у Статуті ООН та міжнародному праві, ситуації з правами людини у тимчасово окупованому Криму, а також необхідності притягнення росії до відповідальності за її міжнародні злочини. За підсумками заходу учасники ще раз підтвердили свою непохитну підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах, а також політику невизнання спроби незаконної анексії Криму росією. [Читати далі](#)

■ Демократія та політика :

Останні опитування за тиждень до парламентських виборів у Латвії, які відбудуться 3 жовтня

3 жовтня громадяни Латвії мають обрати 100 депутатів Сейму - єдиної палати парламенту. Згідно з останніми опитуваннями, сім партій можуть подолати 5-відсотковий бар'єр, необхідний для представництва в парламенті. Альянс "Об'єднаний список" (AS) очолює рейтинг із 22,7%. За ним йдуть "Суверенна влада" (SV) з 14,4%, "Латвія перш за все" (LPV) - 13,3%, "Прогресисти" (P) - 10,2%, Національний альянс (NA) - 8,7%, "Нова єдність" (JV) - 6,8% та Союз зелених і селян (ZZS) - 6,5%. Жодна партія не зможе самостійно здобути абсолютну більшість, а нинішня урядова коаліція (LAS, JV, NA та ZZS) набере лише 45%, що зробить необхідним формування нової коаліції. [Читати далі](#)

Опитування Євробарометру щодо сільського господарства та Спільної аграрної політики

22 вересня Європейська комісія опублікувала результати опитування Євробарометру щодо сільського господарства та Спільної аграрної політики (САП), проведеного у травні-червні 2026 року. Хоча 71 % респондентів стверджують, що вже чули про підтримку, яку ЄС надає фермерам через САП, лише 10 % заявляють, що знають про це детальніше. Опитування також дозволило підкреслити, що майже всі європейці (95%) вважають сільське господарство та сільські райони важливими для майбутнього Євросоюзу. У 25 державах-членах екстремальні погодні явища та зміна клімату є найчастіше згадуваними ризиками для продовольчої безпеки Євросоюзу. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Швейцарці відкидають позицію жорсткішої нейтральності

27 вересня швейцарці відхилили народну ініціативу "Збереження швейцарського нейтралітету (ініціатива про нейтралітет)", проголосувавши "проти" 70,15 %. Ініціатива мала на меті закріпити в Конституції посилений нейтралітет, що виключав би будь-яке приєднання до військового альянсу, а також будь-яке застосування економічних санкцій проти третьої країни, за винятком тих, що були ухвалені ООН. Того ж дня громадяни також відхилили народну ініціативу "За безпечне харчування - завдяки посиленню сталого вітчизняного виробництва" 72,52 % голосів "проти". [Читати далі](#) - [Інше посилання](#) - [Інше посилання](#)

Відставка президента Сербії

27 вересня президент Сербії Александар Вучич оголосив про свою відставку. Таким чином він достроково завершує свій другий і останній п'ятирічний термін повноважень, який мав закінчитися у 2027 році. 9 вересня він повідомив про проведення дострокових парламентських виборів - вимогу, яку висував студентський рух після подій на вокзалі у Нові-Саді в листопаді 2024 року. Вибори відбудуться 25 жовтня, і Александар Вучич має намір взяти в них участь та балотуватися на посаду прем'єр-міністра. Його відставка також призведе до проведення президентських виборів, які мають відбутися до кінця цього року. [Читати далі](#)

Засідання міністрів з питань європейських справ

22 вересня міністри з питань європейських справ обговорили багаторічну бюджетну рамку на період 2028–2034 років. Вони розпочали підготовку до засідання Європейської ради, яке відбудеться 15 та 16 жовтня. Крім того, Європейська комісія представила лист про наміри щодо підготовки своєї робочої програми на 2027 рік, яку міністри обговорили. У рамках щорічного діалогу щодо верховенства права міністри провели міжгалузеву дискусію щодо загальних змін у ситуації з верховенством права в ЄС. Зокрема, вони обговорили ситуацію в кількох країнах-кандидатах, таких як Албанія, Чорногорія, Північна Македонія та Сербія. [Читати далі](#)

До розблокування європейських коштів на користь Угорщини

23 вересня Європейська комісія запропонувала розблокувати 4,2 млрд євро на користь Угорщини, вважаючи, що новий уряд Петера Мадяра усунув порушення принципів верховенства права, які негативно впливали на бюджет ЄС за попереднього уряду Віктора Орбана. Європейський Союз також прагне відновити доступ угорських студентів та науковців до програм Erasmus+ та Horizon Europe. Це рішення має бути затверджене Радою ЄС протягом місяця. [Читати далі](#)

Європейський альянс за спрощення адміністративних процедур

21 вересня представники 15 держав-членів Європейського Союзу зібралися в Брюсселі, щоб започаткувати обмін передовим досвідом у сфері спрощення законодавства, спрямований на зменшення необґрунтованого адміністративного навантаження. Для досягнення цієї мети ставиться завдання щодо покращення якості законодавчої роботи, а саме забезпечення того, щоб законодавство Євросоюзу було вираженням, послідовним, юридично передбачуваним та сприятливим для створення такого бізнес-середовища, в якому європейські підприємства зможуть інвестувати, впроваджувати інновації та розвиватися. Таким чином, головними цілями європейського законодавства залишаються подальше підвищення економічної конкурентоспроможності та належне функціонування єдиного ринку. [Читати далі](#)

■ Цифрова, технологічна та космічна сфери :

Ірландський регулятор наклав на Google штраф у розмірі 403 мільйонів євро

У своєму рішенні від 21 вересня Ірландська комісія з захисту даних (DPC) наклала на Google штраф у розмірі 403 млн євро за порушення Загального регламенту про захист даних (GDPR). У відповідь на скаргу кількох європейських асоціацій із захисту прав споживачів DPC визнала, що обробка Google даних про місцезнаходження не мала жодних правових підстав та не відповідала вимогам прозорості, передбаченим GDPR. Це рішення стало продовженням штрафу в розмірі 890 мільйонів євро, накладеного Європейською комісією на Google в липні 2026 року за порушення Регламенту про цифрові ринки (DMA). [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Радіо в європейських автомобілях: питання суверенітету

21 вересня французькі державні та приватні радіостанції у спільній заяві звернулися до французьких та європейських органів влади з проханням забезпечити доступ до ефірного радіо для всіх водіїв. 10 вересня з аналогічним закликом виступили депутати Європейського парламенту та представники сектору радіомовлення, які закликали внести зміни до законодавства про цифрові мережі (Digital Networks Act – DNA). Дійсно, французькі та європейські радіостанції застерігають щодо зростання кількості автомобілів, що не оснащені FM- та DAB+-приймачами і пропонують виключно послуги стрімінгових платформ, зокрема американських. Отже, йдеться про питання цивільної безпеки та суверенітету, оскільки ефірне радіо є "єдиним безкоштовним, анонімним та стійким засобом масової інформації в умовах серйозної кризи". [Читати далі](#)

■ Культура :

Виставка "Корреджо" у дрезденській Галереї давніх майстрів

До 10 січня 2027 року в Галереї давніх майстрів у Дрездені проходить виставка "Corregio. Berührend menschlich (Корреджо. Зворушливо людський)". На ній представлені твори Антоніо Аллегрі, відомого як Корреджо, які вважаються одними з найоригінальніших витворів італійського Ренесансу. Художник мав значний вплив не лише на своїх сучасників, а й на наступні століття, що забезпечило йому почесне місце поряд із Леонардо да Вінчі, Рафаелем та Мікеланджело, хоча він і залишається менш відомим, ніж ці три майстри. [Читати далі](#)

Кандинський у Римі

До 14 лютого 2027 року в Палаццо Бонапарт у Римі проходить виставка, присвячена Василю Кандинському, піонеру абстрактного мистецтва. Експозиція складається з п'яти розділів, які відтворюють життя художника. Виставка також приділяє особливу увагу творам Габріель Мюнтер, яка довгий час залишалася в тіні Кандинського. [Читати далі](#)

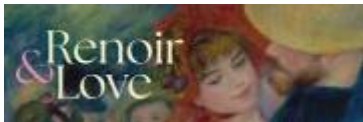
Виставки у Фундації Mapfre в Мадриді

До 10 січня 2027 року у Фонації Mapfre в Мадриді проходять три виставки: "Прерафаелізм. Шляхи жінок (1850–1914)", "Інше обличчя авангарду" та "Майнор Вайт". Вони, відповідно, досліджують те, як художниці підходили до прерафаелізму та адаптували його, зв'язки між творами пацієнтів психіатричних лікарень та авангардним мистецтвом, а також творчість американського фотографа Мінора Вайта з нагоди 50-ї річниці з дня його смерті. [Читати далі](#)

Ярмарок сучасного мистецтва у Вільнюсі

Міжнародний ярмарок сучасного мистецтва ArtVilnius проходить з 1 по 4 жовтня. ArtVilnius - найбільший салон сучасного мистецтва в Балтійському регіоні та одна з провідних платформ, що об'єднує напрямки сучасного мистецтва Центральної, Східної та Північної Європи. [Читати далі](#)

Виставка "Ренуар і кохання" в Лондоні

До 31 січня 2027 року в Національній галереї в Лондоні проходить виставка "Ренуар і кохання". На ній представлені імпресіоністські твори Ренуара, створені в період найпліднішої фази його кар'єри - від середини 1860-х до середини 1880-х років. Виставка організована спільно Музеєм д'Орсе, Національною галереєю та Бостонським художнім музеєм. [Читати далі](#)

Клод Моне в Парижі

У 2026 році виповнюється 100 років з дня смерті художника Клода Моне. З цієї нагоди Музей Оранжері та Музей Мармоттана-Моне в Парижі, у партнерстві з Музеєм Гренобля, організовують дві виставки. Перша з них пропонує дослідити ставлення Моне до часу. З 1927 року в цьому музеї зберігаються його знамениті декоративні панно, прикрашені зображеннями водяних лілій. Виставка в Оранжері об'єднує близько сорока картин, що відображають пристрасть Клода Моне; вона триватиме до 25 січня 2027 року. Музей Мармоттана-Моне ставить цього майстра плерного живопису у витоки експозиції, присвяченої мистецтву пейзажу, від 1893 року до наших днів. Виставка під назвою "Від Моне до Хокні" поєднує кілька полотен Моне з роботами художників XX та XXI століть. Вона триватиме до 31 січня 2027 року. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Спорт :

Team Europe здобула перемогу на Laver Cup

У Лондоні 27 вересня, в останній день турніру Laver Cup, решта світу поступилася Європі. Laver Cup - тенісний турнір, у якому зішлись Європа та решта світу, - завершився перемогою команди "Team Europe" під керівництвом француза Янніка Ноа. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Календар подій :

 28-29/09/2026

Рада з питань сільського господарства та рибальства (Брюссель)

 28/09-2/10/2026

1-2/10/2026

Рада з питань юстиції та внутрішніх справ (Люксембург)

3/10/2026

Парламентські вибори (Латвія)

Письмо n°1169

PDF

на русском -- Издание Вівторок, 29 вересня 2026

 я скачиваю

Письмо также доступно на следующих языках:

Редакційна команда Вісника:
Хелен Леві,
Кетрін Д'Анджело, Лауріан Драгі,
Чарльз Матеос і Лаго, Шарлотта
Фельманн

N° ISSN: 2729-6482:

Вопрос, предложение?

Свяжитесь с нами!

info@robert-schuman.eu

Головний редактор :

Жюльєт Бахшмідт

Видавничий директор :

Паскаль Жоаннен

[Нажмите здесь, если это письмо отображается неправильно.](#)

FONDATION ROBERT
SCHUMAN

Бажаєте відписатися від розсилки? {LINK}